

Šećerna bolest jedan je od najznačajnijih javnozdravstvenih problema suvremenog društva s vrlo visokom prevalencijom i uzlaznim trendom u broju oboljelih u razvijenim zemljama. Procjenjuje se da u Republici Hrvatskoj gotovo 400.000 osoba ima šećernu bolest; ona je jedan od 10 vodećih uzroka smrti i vrlo važan rizični čimbenik u razvoju kardiovaskularnih bolesti, te onesposobljenja i invaliditeta kao posljedica njenih komplikacija.

Radi unapređenja zdravstvene zaštite u ovom važnom javnozdravstvenom području te praćenja epidemioloških i kliničkih pokazatelja na nacionalnoj razini osnovan je CroDiab registar. Nacionalni registar osoba sa šećernom bolešću od velikog je značaja za planiranje preventivnih akcija i smanjenje troškova zdravstvene zaštite, a ne manje važna njegova uloga je i osiguravanje kvalitetnije skrbi bolesnicima. Iako zakonska obaveza prijavljivanja sa svih razina zdravstvene zaštite započinje sa 2004., prijavljivanje iz dijabetoloških centara započelo je još 2000. godine dok organizirano prijavljivanje liječnika primarne zdravstvene zaštite započinje sa 2006. godinom čime se kvaliteta prikupljenih podataka značajno unaprjeđuje. Tijekom 2011. godine uspostavljena je razmjena podataka s bazom podataka Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Hrvatske (CEZIH), a od 2013. godine isti su uključeni u redovita izvješća.

Analiza podataka CroDiab registra za 2013. godinu

U 2013. godini u CroDiab registru sveukupno je registrirano 241.990 bolesnika. Godišnje prijave indikatora kvalitete skrbi pristigle se za 7.519 bolesnika iz primarne zaštite, 11.338 bolesnika iz sekundarne zaštite i 14.144 bolesnika iz tercijarne zdravstvene zaštite.

U Tablici 1. Prijave po županijama za 2013. godinu - prikazana je distribucija prijava po županijama uz grafički prikaz prevalencije šećerne bolesti po županijama u 2013. godini u dobnoj skupini 20-79 godina

U Tablici 2. Tablica frekvencija za 2013. godinu - prikazani su najvažniji indikatori kvalitete skrbi temeljem BIS (Basic Information Sheet) prijava kategorizirani u skupine prema ciljnim vrijednostima uz odgovarajuće grafičke prikaze.

U Tablici 3. Tablica deskriptivne statistike za 2013 godinu - prikazana je osnovna deskripcija najvažnijih laboratorijskih parametara i mjerenja na uzorku BIS prijava.

U Tablici 4. Dostupnost podataka u 2013. godini - prikazan je udio BIS prijava koje su sadržavale definirane parametre uz odgovarajuće grafičke prikaze.

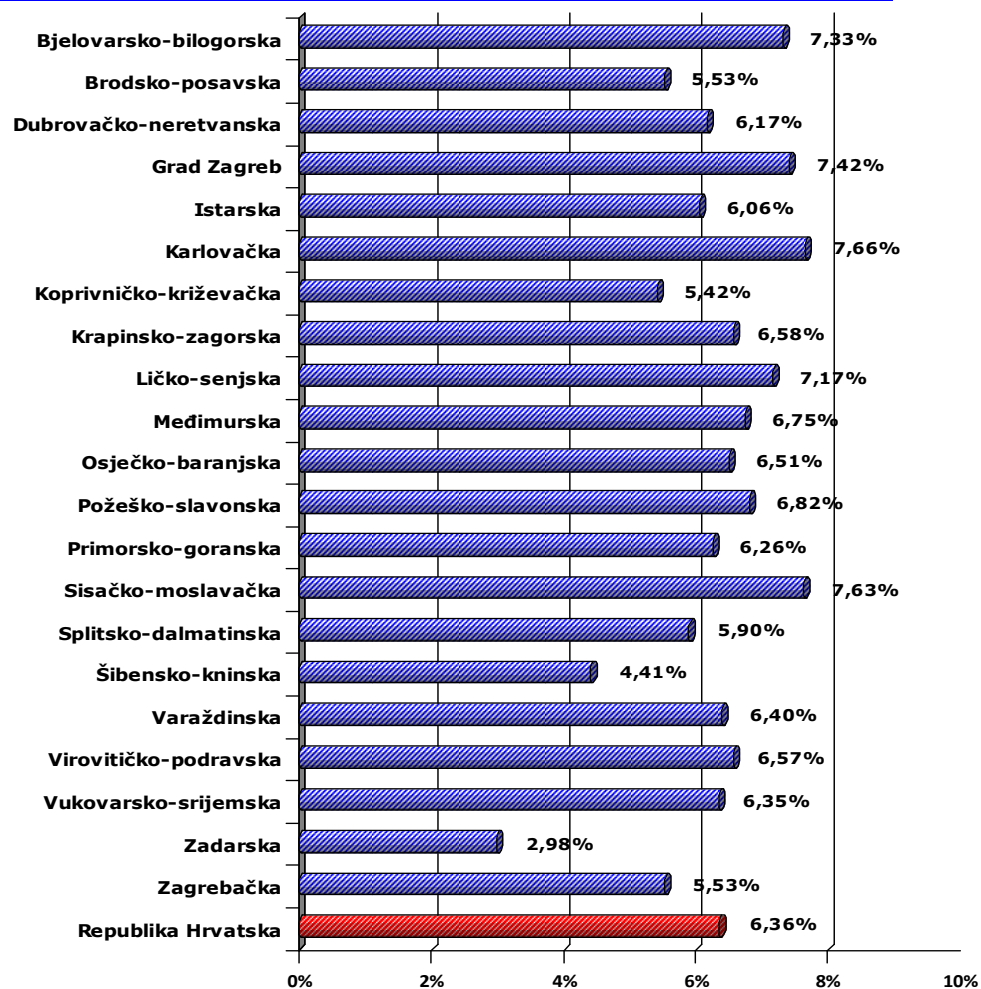
Slika 1. Broj osoba sa šećernom bolešću u CroDiab registru

Tablica 1. Prijave indikatora kvalitete skrbi po županijama i razinama zdravstvene zaštite

	Županija	Bolesnika			
		BIS podaci/ indikatori			ukupno
		PZZ	SZZ	TZZ	
1	Bjelovarsko-bilogorska	136	1103	0	7858
2	Brodsko-posavska	569	4	0	7167
3	Dubrovačko-neretvanska	352	0	0	6537
4	Grad Zagreb	2108	3373	13242	58197
5	Istarska	244	0	0	11515
6	Karlovačka	669	162	0	8448
7	Koprivničko-križevačka	12	110	0	5159
8	Krapinsko-zagorska	232	551	0	7374
9	Ličko-senjska	428	506	0	3419
10	Međimurska	305	0	0	6340
11	Osječko-baranjska	120	520	819	16585
12	Požeško-slavonska	7	61	0	4278
13	Primorsko-goranska	655	14	0	16752
14	Sisačko-moslavačka	51	1799	0	12292
15	Splitsko-dalmatinska	519	0	83	23425
16	Šibensko-kninska	168	302	0	4294
17	Varaždinska	279	1	0	9431
18	Virovitičko-podravska	38	67	0	4609
19	Vukovarsko-srijemska	358	0	0	9310
20	Zadarska	111	0	0	4415
21	Zagrebačka	459	0	0	14585

prevalencija šećerne bolesti (dijagnosticirani bolesnici) za 2013. godinu, ukupno i po županijama, dob 20-79 godina

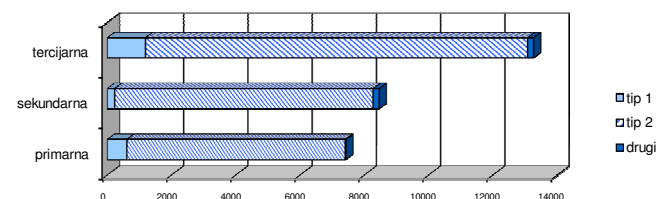

Analiza podataka CroDiab registra za 2013. godinu

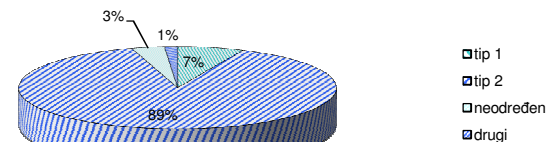
Tablica 2. Tablica frekvencija za 2013. godinu

	svi		primarna		sekundarna		tercijarna	
DM - tip								
	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak
tip 1	2034	6,73	610	8,11	233	2,72	1191	8,42
tip 2	26737	88,43	6799	90,42	8043	93,83	11895	84,10
neodređen	1010	3,34	89	1,18	68	0,79	853	6,03
drugi	399	1,32	20	0,27	192	2,24	187	1,32
gestacijski	55	0,18	1	0,01	36	0,42	18	0,13
DM - tip * (prema podacima iz CEZIH-a)								
	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak
tip 1	37109	16,21	38212	17,48	233	2,72	1191	8,42
tip 2	181846	79,42	171283	78,37	8043	93,83	11895	84,10
neodređen	9443	4,12	8840	4,04	68	0,79	853	6,03
drugi	433	0,19	130	0,06	192	2,24	187	1,32
gestacijski	136	0,06	82	0,04	36	0,42	18	0,13
Th - vrsta terapije								
	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak
Samo dijeta	309	1,89	228	6,78	12	0,26	69	0,83
OHL	8347	51,07	2227	66,18	2619	55,78	3501	42,26
Inzulin	4191	25,64	691	20,53	685	14,59	2815	33,98
Inzulin i OHL	3485	21,32	206	6,12	1379	29,37	1900	22,93
Drugo	13	0,08	13	0,39	0	0,00	0	0,00
RF - alkohol								
	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak
da	1630	11,52	412	14,27	588	8,21	630	15,34
ne	12523	88,48	2475	85,73	6570	91,79	3478	84,66
RF - pušač								
	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak
da	2346	15,84	395	12,60	1141	15,65	810	18,46
ne	12468	84,16	2741	87,40	6150	84,35	3577	81,54
Samonadzor - provođenje								
	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak
da	9039	66,79	2586	77,84	3730	57,40	2723	73,40
ne	4494	33,21	739	22,16	2768	42,60	987	26,60
Oči - pregled u zadnjih 12 mjeseci								
	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak
da	3393	59,17	1405	55,75	1343	99,04	645	34,71
ne	2341	40,83	1115	44,25	13	0,96	1213	65,29

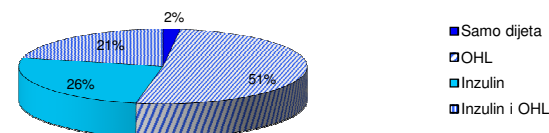
Broj bolesnika prema tipu bolesti

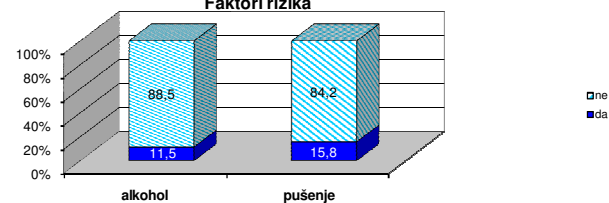
Raspodjela prema tipu bolesti

Vrsta terapije

Faktori rizika

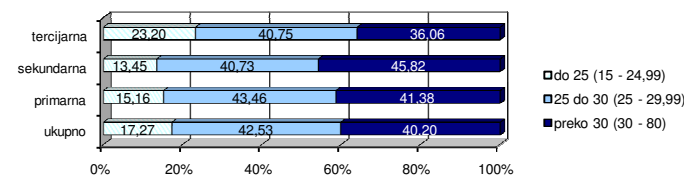

Tablica 2. Tablica frekvencija za 2013. godinu

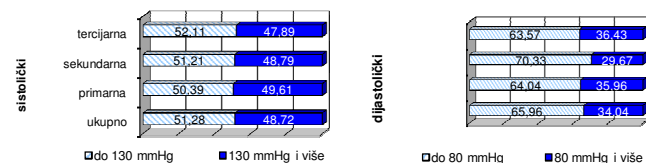
	svi		primarna		sekundarna		tercijarna	
	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak
BMI								
do 25 (15 - 24,99)	718	17,27	414	15,16	37	13,45	267	23,20
25 do 30 (25 - 29,99)	1768	42,53	1187	43,46	112	40,73	469	40,75
preko 30 (30 - 80)	1671	40,20	1130	41,38	126	45,82	415	36,06
dijastolički krvni tlak								
30 - 80	6073	65,96	1799	64,04	2152	70,33	2122	63,57
81 - 140	3134	34,04	1010	35,96	908	29,67	1216	36,43
sistolički krvni tlak								
80 - 130	4571	51,28	1415	50,39	1480	51,21	1676	52,11
131 - 240	4343	48,72	1393	49,61	1410	48,79	1540	47,89
Gup - nt								
do 6 (2,5 - 6)	1433	11,10	426	14,80	363	13,01	644	8,89
6 i više (6,01 - 25)	11480	88,90	2453	85,20	2427	86,99	6600	91,11
Gup - pp								
do 8 (2,5 - 8)	1366	25,42	484	43,21	600	33,88	282	14,11
8 i više (8,01 - 25)	4007	74,58	1120	56,79	1171	66,12	1716	85,89
HbA1c								
dobar (3,5 - 6,49)	4292	26,31	605	28,73	1437	28,39	2250	24,60
graničan (6,5 - 7,49)	5775	35,39	699	33,19	1684	33,27	3392	37,08
loš (7,5 - 16)	6249	38,30	802	38,08	1941	38,34	3506	38,33
Kolesterol								
do 4,5 (0,5 - 4,49)	6752	36,43	644	26,19	2060	36,22	4048	38,96
4,5 i više (4,5 - 50)	11783	63,57	1815	73,81	3627	63,78	6341	61,04
LDL								
do 2,5 (0,1 - 2,49)	6614	39,62	536	30,04	1748	37,83	4330	42,08
2,5 i više (2,5 - 25)	10080	60,38	1248	69,96	2873	62,17	5959	57,92
HDL								
do 1 (0,1 - 0,99)	2537	14,87	298	16,20	839	17,36	1400	13,48
1 i više (1 - 5)	14522	85,13	1542	83,80	3995	82,64	8985	86,52
Trigliceridi								
do 1,7 (0,1 - 1,69)	10209	56,08	1108	47,45	2834	51,43	6267	60,50
1,7 i više (1,7 - 50)	7995	43,92	1227	52,55	2676	48,57	4092	39,50

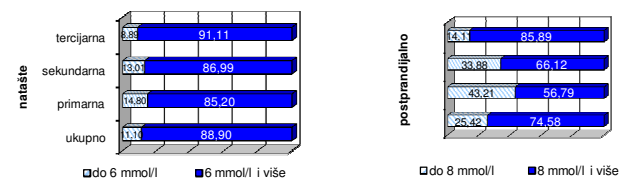
Stupanj uhranjenosti (ITM; kg/m²)

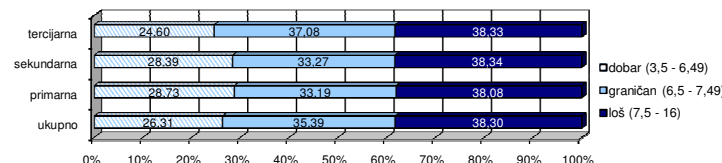
Regulacija krvnog tlaka

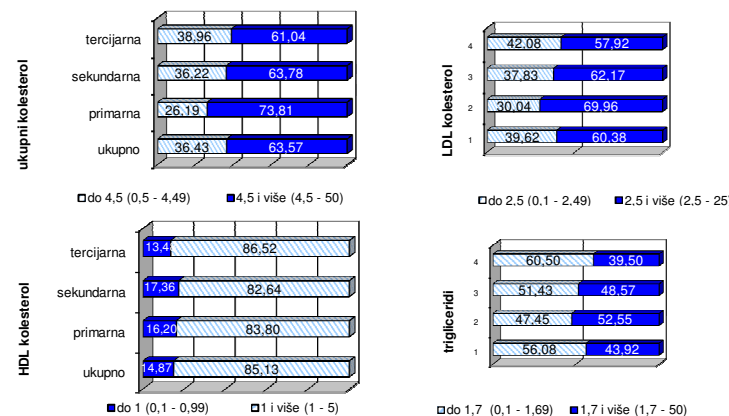
Regulacija glikemije

Regulacija glikemije - HbA1c %

Regulacija masnoća

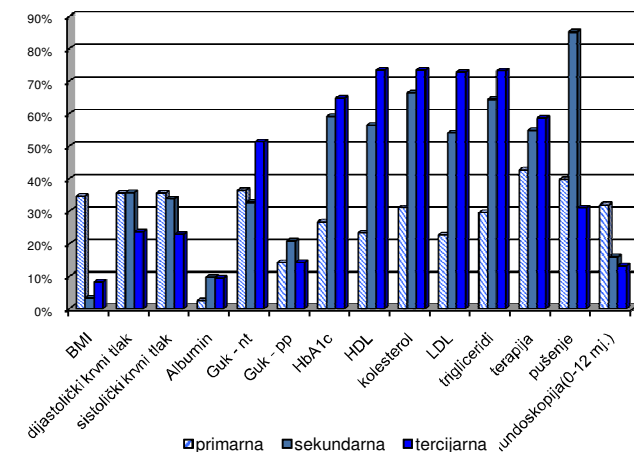
Tablica 3. Tablica deskriptivne statistike za 2013. godinu

	broj	prosječna vrijednost	medijan	minimum	maksimum	donji kvartil	gornji kvartil	standardna devijacija
primarna								
BMI	2731	29,61	29,03	15,49	65,03	26,26	32,39	4,99
dijastolički krvni tlak	2809	81,6	80	50	130	80	85	7,84
sistolički krvni tlak	2808	134,8	130	80	230	130	140	14,30
Albumin	189	26,4	4	0,001	977	0,032	19,9	82,85
Gup - nt	2879	8,33	7,7	2,9	30	6,5	9,3	2,81
Gup - pp	1120	9,30	8,3	3,3	33	7,2	10,6	3,32
HbA1c	2106	7,35	7,1	3,5	14,9	6,3	8	1,45
HDL	1840	1,31	1,25	0,4	4,6	1,03	1,5	0,42
Kolesterol	2459	5,99	5,2	2,1	50	4,4	6,2	5,37
LDL	1784	3,35	3	0,15	25	2,3	3,785	2,55
Trigliceridi	2335	2,27	1,7	0,1	49	1,22	2,48	2,48
sekundarna								
BMI	275	29,83	29,30	19,58	46,10	26,47	32,72	4,78
dijastolički krvni tlak	3060	80,1	80	47	130	75	85	8,95
sistolički krvni tlak	2890	135,0	130	90	230	125	140	17,31
Albumin	827	46,9	11	0,5	990	9	29	119,25
Gup - nt	2796	8,93	8,2	1,8	60	6,8	10,2	3,34
Gup - pp	1778	10,28	9,4	2,7	32,2	7,2	12,5	4,13
HbA1c	5062	7,38	7,1	4,1	15,8	6,3	8,1	1,49
HDL	4836	1,30	1,21	0,31	10	1,02	1,5	0,41
Kolesterol	5688	5,02	4,9	1,7	69	4,1	5,7	1,55
LDL	4623	2,90	2,8	0,2	32	2,1	3,5	1,18
Trigliceridi	5513	2,06	1,64	0,1	85	1,19	2,33	2,43
tercijarna								
BMI	1151	28,68	28,09	17,40	47,06	25,25	31,35	4,88
dijastolički krvni tlak	3338	82,5	80	50	130	80	90	8,81
sistolički krvni tlak	3216	137,3	130	90	240	120	150	18,28
Albumin	1332	82,7	19	1	1000	8	76,5	154,94
Gup - nt	7260	9,29	8,9	1,5	32	7,4	10,7	2,90
Gup - pp	2007	12,52	12,2	1,7	27,6	9,6	15,1	4,06
HbA1c	9149	7,30	7,1	3,4	15,8	6,5	7,9	1,24
HDL	10386	1,35	1,3	0,13	9,1	1,1	1,55	0,36
Kolesterol	10389	4,92	4,77	1,1	40,68	4,11	5,57	1,21
LDL	10290	2,80	2,68	0,26	33,61	2,11	3,36	1,03
Trigliceridi	10359	1,74	1,49	0,13	26,56	1,07	2,07	1,21

Tablica 4. Dostupnost podataka u 2013. godini

	primarna	sekundarna	tercijarna
BMI	34,54%	3,21%	8,14%
dijastolički krvni tlak	35,53%	35,70%	23,60%
sistolički krvni tlak	35,51%	33,71%	22,74%
Albumin	2,39%	9,65%	9,42%
Guk - nt	36,41%	32,62%	51,33%
Guk - pp	14,17%	20,74%	14,19%
HbA1c	26,64%	59,05%	64,69%
HDL	23,27%	56,42%	73,43%
kolesterol	31,10%	66,36%	73,45%
LDL	22,56%	53,93%	72,75%
trigliceridi	29,53%	64,31%	73,24%
terapija	42,57%	54,77%	58,58%
pušenje	39,67%	85,06%	31,02%
fundoskopija(0-12 mj.)	31,88%	15,82%	13,14%

Dostupnost podataka u 2013. godini

prikupljanje podataka: Sveučilišna klinika Vuk Vrhovac, KB Merkur
 analiza podataka & priprema izvještaja: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
 Zagreb, travanj 2014.